Europski parlament
2024-2029

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

2025/0132(COD)

17.10.2025

***I
NACRT IZVJEŠĆA

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2024/1348 u pogledu primjene koncepta „sigurne treće zemlje”
(COM(2025)0259 – C10-0088/2025 – 2025/0132(COD))

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

Izvjestiteljica: Lena Düpont

Oznake postupaka

*	Postupak savjetovanja
***	Postupak suglasnosti
***I	Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
***II	Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
***III	Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacrta akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena ***podebljanim kurzivom*** u lijevom stupcu. Izmjene su označene ***podebljanim kurzivom*** u obama stupcima. Novi tekst označen je ***podebljanim kurzivom*** u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrta akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se ***podebljanim kurzivom***. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom ▌ ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi ***podebljanim kurzivom***, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.
Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

Stranica

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽENJE 13

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2024/1348 u pogledu primjene koncepta „sigurne treće zemlje”
(COM(2025)0259 – C10-0088/2025 – 2025/0132(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2025)0259),

– uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 78. stavak 2. točku (d) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C10-0088/2025),

– uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

– uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,

– uzimajući u obzir članak 60. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A10-0000/2025),

1. usvaja niže navedeno stajalište u prvom čitanju;

2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;

3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Amandman 1

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(1.a) Pri procjeni ispunjava li treća zemlja uvjete da bi se smatrala sigurnom trećom zemljom za potrebe Uredbe (EU) 2024/1348, države članice trebale bi moći uzeti u obzir je li ta zemlja uvrštena na Unijin ili nacionalni popis sigurnih zemalja podrijetla, kako je navedeno u članku 61. te uredbe. Uvrštavanje neke zemlje na takav popis može biti relevantan pokazatelj općeg stanja ljudskih prava i stabilnosti u toj zemlji. Države članice trebale bi osigurati da tražitelj u toj trećoj zemlji ima djelotvoran pristup djelotvornoj zaštiti, u skladu s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja i Uredbom (EU) 2024/1348.

Or. en

Amandman 2

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(2) Postojanje veze između tražitelja i sigurne treće zemlje nije propisano međunarodnim izbjegličkim pravom, konkretnije Ženevskom konvencijom, ni međunarodnim pravom o ljudskim pravima, konkretnije Europskom konvencijom o ljudskim pravima. Stoga bi države članice trebale imati mogućnost primjene koncepta sigurne treće zemlje kad se ne može uspostaviti veza između tražitelja i dotične sigurne treće zemlje, pod uvjetom da se sporazumom ili dogovorom s dotičnom trećom zemljom zahtijeva razmatranje osnovanosti zahtjeva za djelotvornu zaštitu koje su podnijeli tražitelji na koje se taj sporazum ili	(2) Postojanje veze između tražitelja i sigurne treće zemlje nije propisano međunarodnim izbjegličkim pravom, konkretnije Ženevskom konvencijom, ni međunarodnim pravom o ljudskim pravima, konkretnije Europskom konvencijom o ljudskim pravima. Stoga bi države članice trebale imati mogućnost primjene koncepta sigurne treće zemlje kad se ne može uspostaviti veza između tražitelja i dotične sigurne treće zemlje, pod uvjetom da se sporazumom ili dogovorom ***koji je*** s dotičnom trećom zemljom ***sklopila bilo Europska unija bilo jedna ili više država članica*** zahtijeva razmatranje osnovanosti zahtjeva za

dogovor primjenjuje.

djelotvornu zaštitu koje su podnijeli tražitelji na koje se taj sporazum ili dogovor primjenjuje.

Or. en

Amandman 3

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(2.a) Kako bi se osigurala ujednačena primjena prava Unije i izbjegle različite prakse među državama članicama, trebalo bi poticati primjenu sporazuma ili dogovora koje je s trećim zemljama sklopila Europska unija. Takvi instrumenti na razini Unije pružaju zajednički pravni i postupovni okvir za suradnju u području azila i migracija, osiguravaju usklađenost s pravom i standardima Unije te jačaju uzajamno povjerenje među državama članicama u pogledu primjene koncepta sigurne treće zemlje.

Or. en

Amandman 4

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(3) Države članice trebale bi imati mogućnost primjene koncepta sigurne treće zemlje na temelju postojanja veze između tražitelja i dotične treće zemlje, ***zbog koje*** bi bilo opravdano da se tražitelj ***uputi*** u tu ***treću zemlju***.	(3) Države članice trebale bi imati mogućnost primjene koncepta sigurne treće zemlje na temelju postojanja veze između tražitelja i dotične treće zemlje, ***pri čemu*** bi bilo opravdano ***očekivati*** da ***bi*** se tražitelj ***mogao uputiti*** u tu ***zemlju i u njoj zatražiti zaštitu***.

Or. en

Amandman 5

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(4.a) Kako bi se očuvala djelotvornost koncepta sigurne treće zemlje i osigurala usklađena primjena u cijeloj Uniji, države članice trebale bi pri primjeni tog koncepta u potpunosti iskoristiti sve razloge utvrđene u Uredbi (EU) 2024/1348 prije nego što razmotre osnovanost zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Stoga bi trebale na sveobuhvatan način procijeniti mogu li se djelotvorno primijeniti uvjeti koji se odnose na vezu, tranzit ili postojeći sporazum ili dogovor s dotičnom trećom zemljom. Tražitelju bi pristup postupku azila unutar Unije trebao biti odobren samo ako se ne može primijeniti nijedan od tih uvjeta ili ako treća zemlja odbije prihvatiti ili ponovno prihvatiti tražitelja.

Or. en

Amandman 6

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(5) S obzirom na ranjivost maloljetnika bez pratnje i potrebu za ciljanom potporom, koncept sigurne treće zemlje trebao bi se primjenjivati na maloljetnike bez pratnje samo ako se može utvrditi postojanje veze s dotičnom trećom zemljom ili tranzita kroz dotičnu treću zemlju i ako su ispunjeni uvjeti iz članka 59. stavka 6. Uredbe (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća. Države članice trebale bi osigurati da se pri svim odlukama koje se odnose na maloljetnike u prvom redu uzima u obzir	(5) S obzirom na ranjivost maloljetnika bez pratnje i potrebu za ciljanom potporom, koncept sigurne treće zemlje trebao bi se primjenjivati na maloljetnike bez pratnje samo ako se može utvrditi postojanje veze s dotičnom trećom zemljom ili tranzita kroz dotičnu treću zemlju i ako su ispunjeni uvjeti iz članka 59. stavka 6. Uredbe (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća. ***Međutim, ako postoje opravdani razlozi na temelju kojih se može smatrati da određeni maloljetnik bez pratnje predstavlja opasnost za nacionalnu***

najbolji interes djeteta.

sigurnost ili javni poredak, države članice također bi trebale moći primijeniti taj koncept, u skladu sa sporazumima ili dogovorima sklopljenima s dotičnom trećom zemljom. U svim slučajevima, države članice trebale bi osigurati da se pri svim odlukama koje se odnose na maloljetnike u prvom redu uzima u obzir najbolji interes djeteta.

Or. en

Amandman 7

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(6) Potrebno je povećati transparentnost pri sklapanju sporazuma i dogovora između država članica i sigurnih trećih zemalja te poduprijeti države članice i Komisiju u uspostavi sveobuhvatnog pristupa vanjskoj dimenziji migracija i koordinaciji pregovora s trećim zemljama radi primjene koncepta sigurne treće zemlje. Na temelju toga bi se moglo pratiti i ispunjavaju li sporazumi ili dogovori s trećim zemljama uvjete utvrđene u ovoj Uredbi. Osim toga, omogućila bi se i dosljednija i usklađenija primjena koncepta sigurne treće zemlje u cijeloj Uniji te poboljšalo sveukupno dobro funkcioniranje zajedničkog europskog sustava azila. U tu bi se svrhu od država članica trebalo zahtijevati da prije sklapanja sporazuma ili dogovora s trećim zemljama o tome obavijeste Komisiju i ostale države članice.	(6) Potrebno je povećati transparentnost pri sklapanju sporazuma i dogovora između država članica i sigurnih trećih zemalja te poduprijeti države članice i Komisiju u uspostavi sveobuhvatnog pristupa vanjskoj dimenziji migracija i koordinaciji pregovora s trećim zemljama radi primjene koncepta sigurne treće zemlje. Na temelju toga bi se moglo pratiti i ispunjavaju li sporazumi ili dogovori s trećim zemljama uvjete utvrđene u ovoj Uredbi. Osim toga, omogućila bi se i dosljednija i usklađenija primjena koncepta sigurne treće zemlje u cijeloj Uniji te poboljšalo sveukupno dobro funkcioniranje zajedničkog europskog sustava azila. U tu bi se svrhu od država članica trebalo zahtijevati da ***pri otvaranju pregovora i*** prije sklapanja sporazuma ili dogovora s trećim zemljama o tome obavijeste Komisiju i ostale države članice.

Or. en

Amandman 8

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(7) Države članice trebale bi moći poduzeti potrebne mjere kako bi ***otklonile*** opasnost od bijega tražitelja na koje se primjenjuje koncept sigurne treće zemlje, što uključuje ograničavanje slobode kretanja u skladu s člankom 9. Direktive (EU) 2024/1346 Europskog parlamenta i Vijeća[2] ili zadržavanje dotičnog tražitelja u skladu s njezinim člankom 10., s ciljem razmatranja dopuštenosti zahtjeva.	(7) Države članice trebale bi moći poduzeti ***sve*** potrebne mjere kako bi ***spriječile*** opasnost od bijega tražitelja na koje se primjenjuje koncept sigurne treće zemlje, što uključuje ograničavanje slobode kretanja u skladu s člankom 9. Direktive (EU) 2024/1346 Europskog parlamenta i Vijeća[2] ili zadržavanje dotičnog tražitelja u skladu s njezinim člankom 10., s ciljem razmatranja dopuštenosti zahtjeva.
[2] Direktiva (EU) 2024/1346 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju standarda za prihvat tražitelja međunarodne zaštite (SL L, 2024/1346, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).	[2] Direktiva (EU) 2024/1346 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju standarda za prihvat tražitelja međunarodne zaštite (SL L, 2024/1346, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

Or. en

Amandman 9

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(8) Kako bi se povećala postupovna učinkovitost, tražitelj ne bi trebao imati automatsko pravo na ostanak na državnom području države članice za potrebe pravnog lijeka protiv odluka o nedopuštenosti donesenih na temelju koncepta sigurne treće zemlje. Međutim, izvršenje odgovarajuće odluke o vraćanju suspendira se tijekom roka u kojem dotična osoba može ostvariti svoje pravo na djelotvorno pravno sredstvo pred prvostupanjskim sudom ***i*** ako je pravni lijek izjavljen ***u situaciji u kojoj postoji opasnost od*** kršenja načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.	(8) Kako bi se povećala postupovna učinkovitost, tražitelj ne bi trebao imati automatsko pravo na ostanak na državnom području države članice za potrebe pravnog lijeka protiv odluka o nedopuštenosti donesenih na temelju koncepta sigurne treće zemlje. Međutim, izvršenje odgovarajuće odluke o vraćanju suspendira se tijekom roka u kojem dotična osoba može ostvariti svoje pravo na djelotvorno pravno sredstvo pred prvostupanjskim sudom***.*** Ako je ***takav*** pravni lijek izjavljen***, izvršenje se može suspendirati samo ako postoje opravdani razlozi za sumnju da bi to udaljavanje dovelo do*** kršenja načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

Or. en

Amandman 10

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka -1. (nova)
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 59. – stavak 3. – podstavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(-1) U članku 59. stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:
	Pri procjeni ispunjava li treća zemlja uvjete da bi se smatrala sigurnom trećom zemljom u skladu s ovim člankom, države članice mogu uzeti u obzir je li ta zemlja uvrštena na Unijin ili nacionalni popis sigurnih zemalja podrijetla, kako je navedeno u članku 61. ove Uredbe.

Or. en

Amandman 11

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka a
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 59. – stavak 5. – točka b – podtočka i.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
i. postoji veza između tražitelja i dotične treće zemlje ***na temelju koje je opravdano da se on uputi u tu zemlju***;	i. postoji veza između tražitelja i dotične treće zemlje;

Or. en

Amandman 12

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka a
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 59. – stavak 5. – točka b – podtočka iii.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
iii. postoji sporazum ili dogovor s	iii. postoji sporazum ili dogovor ***koji je***

dotičnom trećom zemljom kojim se zahtijeva razmatranje osnovanosti zahtjeva za djelotvornu zaštitu koje su podnijeli tražitelji na koje se taj sporazum ili dogovor primjenjuje.	s dotičnom trećom zemljom ***sklopila Unija ili jedna ili više država članica, a*** kojim se zahtijeva razmatranje osnovanosti zahtjeva za djelotvornu zaštitu koje su podnijeli tražitelji na koje se taj sporazum ili dogovor primjenjuje.

Or. en

Amandman 13

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka b
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 59. – stavak 5. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
Pri primjeni prvog stavka točke (b) u prvom se redu uzima u obzir najbolji interes djeteta. Prvi stavak točka (b) podtočka iii. ne primjenjuje se ako je tražitelj maloljetnik bez pratnje.	Pri primjeni prvog stavka točke (b) u prvom se redu uzima u obzir najbolji interes djeteta. Prvi stavak točka (b) podtočka iii. ne primjenjuje se ako je tražitelj maloljetnik bez pratnje***, osim ako postoje opravdani razlozi na temelju kojih se može smatrati da taj maloljetnik bez pratnje predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak na temelju nacionalnog prava***.

Or. en

OBRAZLOŽENJE

Komisijin prijedlog izmjene Uredbe (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji u pogledu primjene koncepta „sigurne treće zemlje" pravodoban je i ciljani korak kako bi se osiguralo da zajednički europski sustav azila bude i vjerodostojan i provediv. Njime se rješavaju dugotrajne nedosljednosti u načinu na koji države članice primjenjuju taj koncept i odgovara na zahtjeve nacionalnih tijela za većom fleksibilnošću i pravnom jasnoćom.

Koncept sigurne treće zemlje i dalje je ključan dio politike međunarodne zaštite. U njemu se odražava temeljno načelo: oni kojima je potrebna zaštita trebali bi je dobiti, ali ne nužno u Europskoj uniji, ako djelotvornu zaštitu mogu dobiti u trećoj zemlji koja se za njih smatra sigurnom. Međutim, tijekom proteklog desetljeća praktična upotreba tog alata bila je otežana zbog postupovne složenosti i različitih tumačenja među državama članicama, posebno u pogledu zahtjeva u pogledu „veze" između tražitelja i treće zemlje te automatskog suspenzivnog učinka pravnog lijeka. I prema institucijskim analizama i prema neovisnim stručnim procjenama, potrebne prilagodbe mogu se provesti bez ugrožavanja međunarodnog prava ili prava Unije.

Prvo poboljšanje odnosi se na kriterij veze. Kao što je prepoznao Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za izbjeglice i potvrdili pravni stručnjaci, međunarodnim pravom ne propisuje se zahtjev postojanja osobne veze između tražitelja i zemlje koja se smatra sigurnom. Iako postojanje veze može olakšati praktičnu suradnju, ona nije preduvjet za zakonitost. Komisija stoga s pravom predlaže da taj element postane neobavezan, čime se državama članicama daje fleksibilnost da odrede hoće li ga i na koji način primijeniti, ovisno o operativnim okolnostima i postojanju okvira za suradnju ili dogovora s partnerskim zemljama.

Također treba imati na umu da se prijedlogom od država članica zahtijeva i da obavijeste Komisiju i druge države članice prije sklapanja sporazuma ili dogovora sa sigurnim trećim zemljama, čime će se osigurati veća transparentnost, uzajamna informiranost i u konačnici ojačati koordinacija i usklađenost napora Unije u upravljanju vanjskim migracijama.

Navedenom izmjenom ne oslabljuju se temeljna prava niti snižavaju standardi zaštite. Naprotiv, ona odražava činjenicu da je „veza" često bila administrativna prepreka, a ne zaštitna mjera. Zadržavanjem načela pojedinačne procjene osiguravamo da se svaki slučaj i dalje pojedinačno razmatra kako bi se potvrdilo da dotična osoba može dobiti djelotvornu zaštitu u trećoj zemlji, što uključuje i poštovanje zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja i pristup pravednim postupcima. Ne mijenja se razina zaštite, već sposobnost država članica da dosljedno i učinkovito primjenjuju taj koncept.

Drugo poboljšanje odnosi se na suspenzivni učinak pravnih lijekova. U skladu s važećim pravilima, pravni lijek protiv odluke o nedopuštenosti na temelju koncepta sigurne treće zemlje automatski odgađa transfer do donošenja presude kojom se završava postupak. Iako je cilj te zaštitne mjere bio zaštititi tražitelja od bilo kakve opasnosti od prisilnog udaljenja ili vraćanja, ona je dovela i do dugotrajnih sudskih postupaka i nedosljedne prakse na razini Unije. Ukidanjem automatskog suspenzivnog učinka, uz istodobno jamčenje prava tražitelja da zatraži suspenziju pred sudom, namjerava se okončati ta praksa. Pravosudno tijelo i dalje je

ovlašteno odobriti suspenzivni učinak kad god postoji vjerodostojna opasnost od prisilnog udaljenja ili vraćanja ili druge nepopravljive štete.
Tim uravnoteženim pristupom u potpunosti se poštuju članak 47. Povelje o temeljnim pravima te sudska praksa Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava. Iz sudske prakse u području ljudskih prava jasno proizlazi da pravo na djelotvoran pravni lijek ne zahtijeva automatsku suspenziju u svim slučajevima, već samo da pravni lijek može proizvesti suspenzivni učinak kada je to potrebno. Prijedlogom se stoga poštuje sudska zaštita uz istodobnu ponovnu uspostavu postupovne učinkovitosti. Njime se sprečavaju i situacije pravne neizvjesnosti zbog kojih su se tražitelji u prošlosti mjesecima ili godinama nalazili u neizvjesnoj situaciji, čime se narušavalo povjerenje u sustave azila i stvaralo nepotrebno administrativno opterećenje za države članice.

Moramo ojačati usklađenost između postupaka azila i postupaka vraćanja, što će doprinijeti skladnijem sustavu. Pojašnjavanjem i pojednostavljenjem pravila jačamo partnersku suradnju s trećim zemljama i osiguravamo da sporazumi i dogovori sa sigurnim trećim zemljama budu uzajamno korisni, da se njima poštuju načela podjele odgovornosti i u potpunosti poštuju temeljna prava. Time se dopunjuje šira vanjska migracijska politika Unije, uključujući buduće centre za vraćanje i prilagođene aranžmane za ponovni prihvat, za koje je koncept djelotvorne zaštite i dalje ključan.

Prijedlog Komisije ostaje unutar granica međunarodnog prava i Ženevske konvencije. Njime se ne ukidaju zaštitne mjere, već se pravo EU-a vraća u ravnotežu. Nekoliko elemenata postojećeg okvira nadilazi međunarodne zahtjeve („prekomjerna regulacija”), a ono što želimo postići ovom revizijom jednostavno je usklađivanje sa stvarnim pravnim obvezama.

S političkog stajališta, ovaj nacrt izvješća predstavlja konkretan doprinos provedbi pakta o migracijama i azilu. Pokazuje da Unija može brzo djelovati kako bi uklonila postupovna uska grla koja su sprječavala pravilno funkcioniranje njezina sustava azila. Čvrsta i pravedna migracijska politika zahtijeva baš to: postupke koji su brzi i provedivi, ali i pravno utemeljeni i u skladu s temeljnim pravima.

Želimo povećati vjerodostojnost i prema unutra i prema van. Državama članicama pružamo alate za djelotvornije upravljanje azilom, istodobno šaljući jasnu poruku da je EU i dalje spreman odgovoriti na potrebe za zaštitom i osigurati usklađenost s međunarodnim obvezama u pogledu međunarodne zaštite, ali i odlučan u namjeri da suzbije zlouporabu sustava azila i dugotrajna postupovna kašnjenja. Omogućujemo i bržu suradnju sa sigurnim partnerskim zemljama i potičemo zajedničku odgovornost putem strukturiranih aranžmana.

Naš je cilj pridonijeti dugoročnom cilju održive europske strukture azila koja se temelji na solidarnosti, povjerenju i predvidljivosti. Stoga nam je umjesto velike konceptualne izmjene potrebna ovakva pragmatična korekcija kojom se osigurava da mehanizam sigurne treće zemlje funkcionira kako je prvotno predviđeno, kako bi se svim uključenim stranama osigurali brzi, pravedni i zakoniti ishodi.

Navedeno ne predstavlja snižavanje standarda, već potvrdu sposobnosti Europe da kombinira načelo s praktičnim pristupom. Funkcionalan i vjerodostojan sustav azila neophodan je za održavanje povjerenja javnosti i solidarnosti među državama članicama. Reforma u pogledu sigurne treće zemlje konkretan je korak prema tom cilju i jasan signal da Europska unija može zaštititi svoje granice, očuvati svoje vrijednosti i polučiti rezultate.

S obzirom na navedeno izvjestiteljica smatra da prijedlog Komisije zahtijeva samo ciljana poboljšanja kako bi se osigurala potpuna pravna jasnoća i operativna usklađenost.

Pri procjeni ispunjava li neka treća zemlja uvjete za sigurnu treću zemlju, države članice mogle bi uzeti u obzir činjenicu da je ta zemlja već navedena kao sigurna zemlja podrijetla na razini Unije ili na nacionalnoj razini. Ta okolnost može poslužiti kao pokazatelj opće stabilnosti zemlje i poštovanja ljudskih prava.

Kako bi se osigurala usklađena i djelotvorna primjena koncepta sigurne treće zemlje, države članice trebale bi prije razmatranja osnovanosti zahtjeva za azil prvo razmotriti sve dostupne razloge, kao što su veza, tranzit ili postojeći dogovori. Postupak bi trebalo nastaviti unutar Unije samo ako se ne primjenjuje niti jedan od navedenih razloga.

Kako bi se osigurala usklađena primjena prava Unije i izbjegle različite prakse, trebalo bi poticati primjenu sporazuma ili dogovora s trećim zemljama na razini EU-a jer se njima osigurava zajednički okvir, poštovanje standarda Unije i jačanje uzajamnog povjerenja među državama članicama.

Maloljetnici bez pratnje izuzeti su od primjene koncepta sigurne treće zemlje ako se on primjenjuje na temelju sporazuma ili dogovora sa sigurnom trećom zemljom. Međutim, državama članicama trebalo bi dopustiti primjenu tog koncepta na takvoj osnovi ako postoje opravdani razlozi na temelju kojih se može smatrati da maloljetnik predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak. Time se održava ravnoteža između zaštite i sigurnosti te osigurava usklađenost s postojećim pravilima u postupku na granici.

S obzirom na to da bi nekontrolirana opasnost od bijega ugrozila primjenu koncepta sigurne treće zemlje, države članice trebale bi poduzeti sve potrebne mjere za sprečavanje takvog bijega.

Naposljetku, predlažemo da se pravila o suspenzivnom učinku razrade tako da se pojasni da se izvršenje može suspendirati samo ako postoje opravdani razlozi za sumnju da bi se udaljavanjem prekršilo načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja. Time se osigurava potpuno poštovanje temeljnih prava i istodobno izbjegavaju nepotrebna postupovna kašnjenja.

Izvjestiteljica pozdravlja inicijativu Komisije i podržava njezino brzo donošenje, uz ograničen broj pojašnjenja usmjerenih na jačanje pravne sigurnosti i transparentnosti. Prihvaćanjem fleksibilnosti u pogledu kriterija „veze” i odobravanjem revidiranih pravila o suspenzivnom učinku Europski parlament može pomoći dovršiti usklađeni okvir koji omogućuje i zaštitu i učinkovitost.